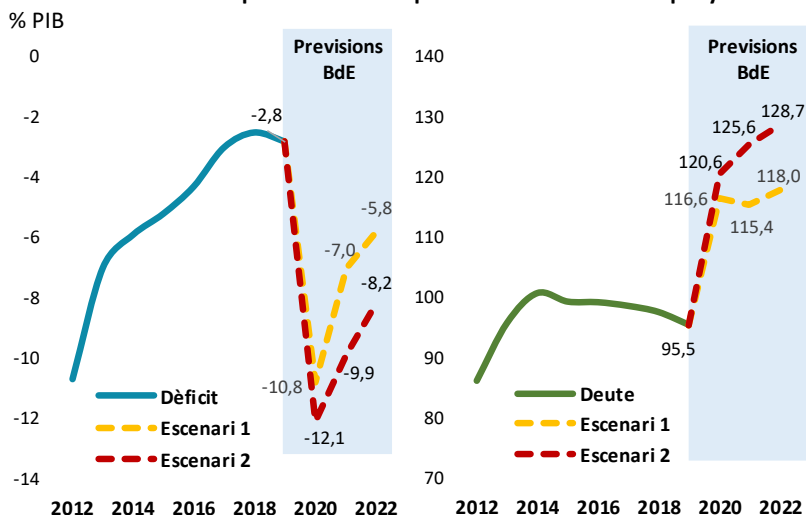

COM ESTÀ AFECTANT LA COVID-19 A LES FINANCES PÚBLIQUES?

El dèficit públic augmenta ràpidament com a resultat de les mesures preses per lluitar contra la pandèmia (ERTOs, ajuts a autònoms, transferències, despesa sanitària, etc.) i de la reducció dels ingressos fiscals, afectant especialment a l'Estat. En canvi, Catalunya és una de les comunitats que més redueix el seu dèficit públic. Un cop superada la crisi, serà imprescindible introduir mesures per garantir la sostenibilitat de les finances públiques.

El dèficit públic del conjunt d'administracions es pot situar entre el -10,8% i el -12,2% del PIB el 2020, segons l'escenari, fet que implicaria un increment del deute fins al 116,6% o 120,6% del PIB, d'acord amb les últimes previsions de setembre del Banc d'Espanya (BdE). L'escenari 1 (optimista) preveu una reducció més significativa del dèficit en els propers anys, tot i que el deute públic assoliria el 118,0% el 2022. En canvi, en l'escenari 2 (pessimista), el dèficit seria més elevat en tot el període analitzat, fet que implicaria un nivell de deute l'any 2022 del 128,7% (10,7p.p. superior a l'escenari 1) (Gràfic 1). Cal destacar que l'augment històric que indubtablement experimentarà la ràtio de deute públic respecte al PIB l'any 2020 s'explica no només pel creixement nominal del deute, sino també per la forta contracció del PIB (el BdE estima una reducció del 10,5% del PIB en l'escenari optimista).

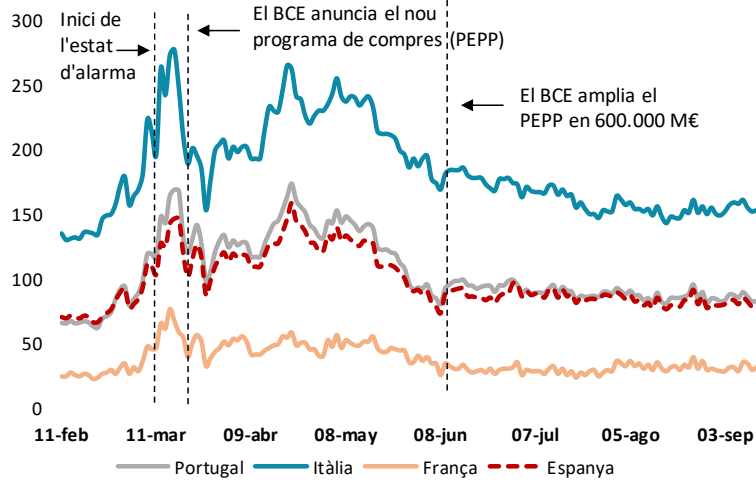
Gràfic 1. Deute i dèficit públic. Evolució i previsions 2020 - 2022. Espanya.

Nota: L'escenari 1 assumeix que en els propers mesos no s'aproven mesures molt restrictives a la mobilitat i la pandèmia no elimina part del teixit productiu. L'escenari 2 preveu confinaments més significatius de la població i una aturada més generalitzada de l'activitat econòmica.
Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir del Banc d'Espanya i Eurostat.

La resposta a la crisi per part del Banc Central Europeu (BCE) i la política fiscal expansiva dels països de l'Eurozona han reestablert la confiança dels inversors, després que la prima de risc en els països perifèrics s'incrementés significativament durant els mesos de març i abril (Gràfic 2). Els successius anuncis per part del BCE, entre els que destaca el paquet de compra massiu de deute públic i corporatiu PEPP (*Pandemic Emergency Purchase Programme*) dotat amb un total d'1,35 bilions d'euros, juntament amb la reactivació de l'activitat econòmica han permès que la prima de risc dels països perifèrics torni als nivells previs de la pandèmia. L'Estat espanyol ha estat un dels països més beneficiats per la política expansiva del BCE, passant la prima de risc dels 160 p.b. en el moment més crític de la pandèmia als 80 p.b. de mitjana en el que portem de setembre.

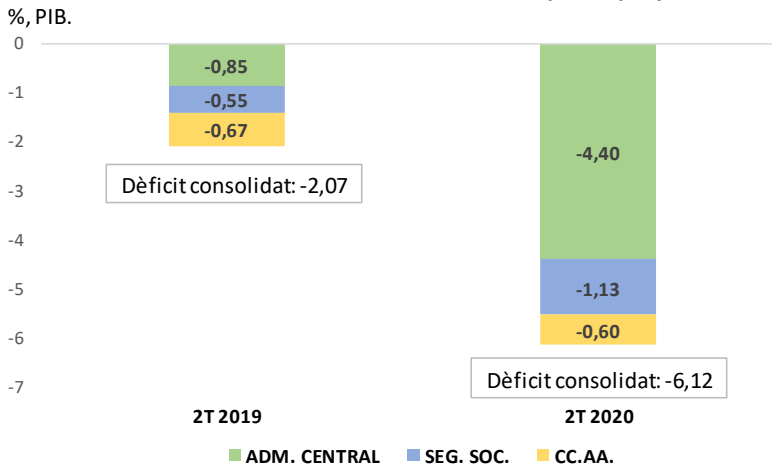
Gràfic 2. Prima de risc a Espanya i països seleccionats.

Nota: Els valors corresponen al diferencial respecte al tipus d'interès de bo alemanya 10 anys.
 Font: Cambrà de Comerç de Barcelona a partir de dades de Macrobond.

El dèficit consolidat de les Administracions Públiques (sense incloure les corporacions Locals) va assolir el -6,12% del PIB, gairebé el triple respecte al mateix mes de l'any passat (-2,07%). Aquest augment s'explica per tres motius. El primer i més important, és el repunt de la despesa per part de l'Administració Central. El segon és l'increment del dèficit de la Seguretat Social gairebé sis dècimes percentuals respecte al segon trimestre de 2019. El tercer és l'efecte denominador, atès que el PIB del 2020 es preveu ostensiblement inferior al de 2019. Si el PIB de 2019 s'hagués mantingut constant durant el 2020, el dèficit en percentatge del PIB fins al juny de 2020 hagués estat de -5,50%, és a dir, més de sis dècimes inferior al dèficit que s'obté amb el del PIB previst per aquest any. Finalment, cal esmentar la reducció del dèficit de les comunitats autònomes s'explica en part per les transferències de l'Estat a les comunitats. Dels 16.000M€ dels fons regionals compromesos per part del Ministeri d'Hisenda per pal·liar els efectes de la Covid-19, 8.000M€ ja s'han fet efectius (6.000M€ per compensar la pèrdua d'ingressos i 2.000M€ per al tram educatiu), i d'aquests Catalunya n'ha rebut 1.574M€ (el 19,7% del total).

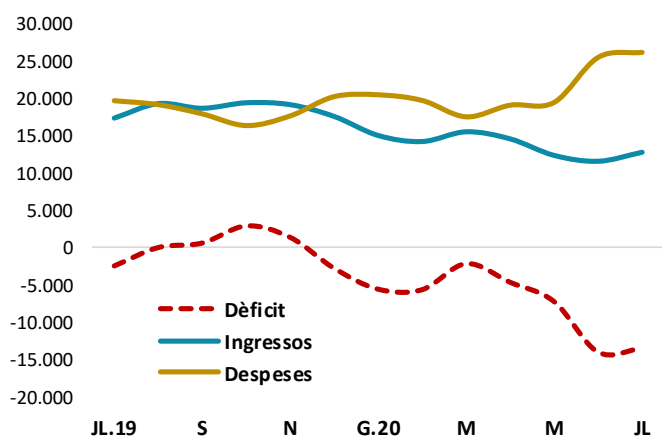
Gràfic 3. Dèficit consolidat de les Administracions Públiques. Espanya.

Nota: El dèficit consolidat no inclou el dèficit de les Corporacions Locals ni el saldo net de les ajudes financeres.
 Font: Cambrà de Comerç de Barcelona a partir del Ministeri d'Hisenda.

El dèficit de l'Estat, l'administració que ha patit un desajust més important entre ingressos i despeses, s'eleva fins al -5,4% del PIB el mes de juliol, uns 46.419M€ més que en el mateix període de 2019 (Gràfic 4). Aquest repunt del dèficit és conseqüència, per una banda, d'un augment de les despeses del 21,4% (ERTOs, prestacions a autònoms i aturats, transferències a les comunitats autònomes, etc.) i, per l'altra banda, d'una reducció dels ingressos (impostos directes, indirectes i altres ingressos) del 15,8% com a resultat de la contracció de l'activitat econòmica i l'aprovació de polítiques discrecionals per reduir temporalment la pressió fiscal.

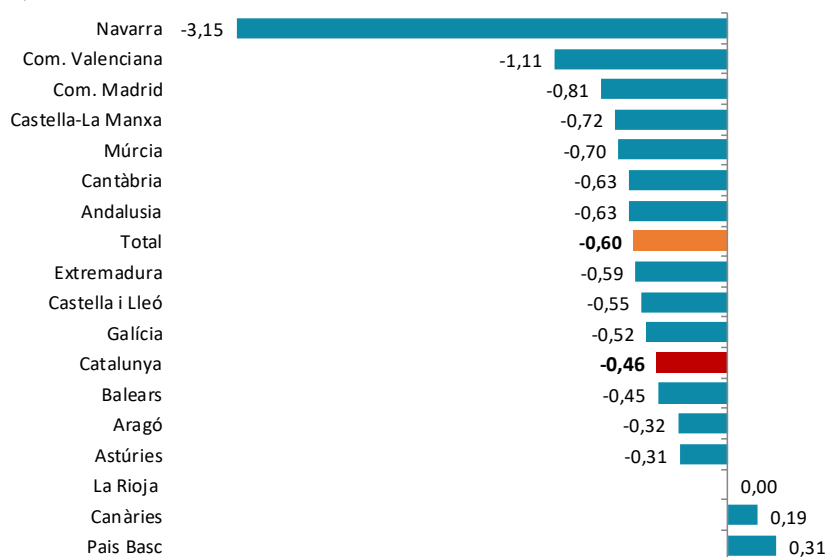
Gràfic 4. Ingressos i despeses (corrents i de capital). Estat.
Mitjana mòbil dels últims tres mesos. Milions d'euros.

Font: Banc d'Espanya.

Catalunya és una de les comunitats que més redueix el seu dèficit públic. El dèficit públic acumulat del conjunt de les comunitats autònomes fins al 2T 2020 va assolir el 0,6% del PIB (6.710M€), set dècimes menys que en el mateix període de l'any anterior. En el cas de Catalunya, el dèficit s'ha reduït des del 0,72% del PIB en el primer semestre de 2019 fins al 0,46% del PIB el primer semestre de 2020 (737 M€ menys) (Gràfic 5). En termes relatius, la contribució del dèficit de Catalunya al conjunt del dèficit autonòmic ha passat del 20,7% el juny de 2019 fins al 14,7% el juny de 2020.

Gràfic 5. Dèficit (-) o superàvit (+) de les Comunitats Autònomes. 2T 2020.
% PIB.

Font: Ministeri d'Hisenda.

La recaptació impositiva realitzada per l'AEAT es desploma arrel de la pandèmia, amb una caiguda acumulada del 18,7% fins al juliol a Catalunya i del 12% al conjunt de l'Estat (Taula 1). El descens més pronunciat de la recaptació a Catalunya és generalitzada a les principals figures impositives. Concretament, la recaptació d'IRPF ha caigut un -4,5% (-1,3% a Espanya), la d'IVA un -19,2% (-15,9% a Espanya). En el cas de l'Impost de Societats, s'han produït més devolucions que ingressos, per la qual cosa el saldo és negatiu per a l'administració tributària. Del total de pèrdua d'ingressos impositius que s'ha produït en el conjunt de l'Estat en el que portem de 2020 (-14.455 M€), el 33% s'ha produït a Catalunya (-4.768 M€).

Taula 1. Ingressos tributaris nets per figures impositives. Catalunya i Espanya.
Acumulat fins al juliol. Milions d'euros.

		2019	2020	Diferencial	Var. Int.
IRPF	CAT	11.388	10.877	-511	-4,5
	ESP	54.601	53.875	-726	-1,3
IVA	CAT	11.208	9.059	-2.149	-19,2
	ESP	45.654	38.375	-7.279	-15,9
IS	CAT	811	-871	-1.682	-
	ESP	2.383	-1.737	-4.120	-
TOTAL	CAT	25.433	20.665	-4.768	-18,7
	ESP	120.172	105.718	-14.455	-12,0

Font: Agència Estatal de l'Administració Tributària.